

ДОКЛАД
НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ И СОЦИАЛНИ
ДЕЙНОСТИ
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
1.1. ТЕОРИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО
ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ
В ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“, гр. БЛАГОЕВГРАД

Уважаема госпожо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по ПНСД представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за **програмна акредитация на професионално направление/специалност от регулирана професия 1.1. „Теория и управление на образованието“**, област на висше образование **1. Педагогически науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.**

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 7 от ЗВО и чл. 38, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (08.06.2023 г.) критерии за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА	3
I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДХОДНА АКРЕДИТАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ	4
III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПН/СРП В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО	4
СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО.....	4
СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ.....	6
СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ ОБУЧАВАНИТЕ	9
СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА ОБУЧАВАНИТЕ	15
СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ.....	17
СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ	22
СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА	26
СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА	27
СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ ..	28
СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО	29
IV. ПРИЛОЖЕНИЯ	31

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Заявление от ВУ	Вх. № ОА-06-2351/16.10.2023
2.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №01/25.01.2024 г.
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол №07/25.04.2024 г.
4.	Заплащане на такса от ВУ	21.02.2024 г.
5.	Период на предварителна подготовка на ЕГ	29.04.2024 г. – 11.06.2024 г.
6.	Посещение във ВУ Проведени срещи с академичното ръководство на ВУ, с преподаватели, студенти, докторанти, потребители на кадри и други заинтересовани страни.	12-14 юни 2024 г.
7.	Подготовка на доклада на ЕГ	15.06. – 26.07.2024г.
8.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 14/29.07.2024 г.
9.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 18/30.09.2024 г.
10.	След изтичане на срока по чл. 38, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Определената от Акредитационния съвет на НАОА Експертна група по процедурата е в състав:

1. Проф. дн Вяра Гюрова – СУ „Св. Климент Охридски“ – **ръководител на ЕГ**;
 2. Доц. д-р Ирина Стоянова – ШУ „Еп. Константин Преславски“ – **член на ЕГ**;
 3. Д-р Ваня Кастрева-Монова – началник на Регионалното управление на образованието – София-град” – **член на ЕГ**;
- Наблюдаващ процедурата **член на ПКПНСД**: г-жа Нели Петрова.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основата на външна проверка и анализ докладът представя изпълнението на критериите за програмна акредитация на ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

Във връзка с процедурата са проверени заявените от ВУ специалности за следните ОКС и форми на обучение:

ОКС „магистър“:

- „Образователен мениджмънт“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.

Разкрити по време на акредитирания период нови специалности в рамките на ПН 1.1. Теория и управление на образованието: **няма**.

ВУ е подало заявление за акредитиране на следните докторски програми от ПН 1.1. Теория и управление на образованието:

ОНС „доктор“:

- „Управление на образованието“ – редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение.

II. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДХОДНА АКРЕДИТАЦИЯ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ

1.1. Информация за резултатите от предходна акредитация

Предходната акредитация на професионално направление ПН 1.1. Теория и управление на образованието в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е дадена с решение на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности от 16.07.2018 г. (Протокол № 15) на основание обща оценка по критериите **5,93** (пет цяло и деветдесет и три стотни) и срок на валидност **четири** години. Определен е капацитет на професионалното направление от **110** студенти.

1.2. Изпълнение на препоръките, направени при предходна акредитация

При предходната акредитация са формулирани **5** препоръки. Впоследствие, поради преустановяване приема в бакалавърската програма „Управление на образованието и педагогика на интердисциплинарни комплексите“ (за която се отнасят препоръки 1-4) е отпаднала необходимостта за оценяване на изпълнението на препоръки с **номера 1, 2, 3, 4.** (Писмо до Ректора на ЮЗУ от зам.-председателя на НАОА по САНК от 24.10.2019 г.). В подкрепа на това решение, с писмо от 26.04.2022 г. Зам.-председателят на НАОА по САНК уведомява Ректора на ЮЗУ, че изпълнението на същите препоръки не се оценява. Оценява се само Препоръка № 5.

Препоръка №5	Срок	Резултати от САНК	Действия за изпълнението
В учебните планове на магистърската програма „Образователен мениджмънт“ да бъде включена <i>преддипломна управленска практика</i> в последния семестър на обучение за редовна и задочна форма на обучение. (Протокол №15 на ПКПНСД от 16.07.2018 г.)	Септември 2020г.	Югозападният университет „Неофит Рилски – Благоевград“ е изпълнил препоръка №5 с обща оценка 5,93.(пет цяло и деветдесет и три стотни) (Писмо до Ректора на ЮЗУ от Зам.-председателя на НАОА по САНК, проф. д.н.к. Мария Шнигер, от 26.04.2022 г.)	Учебните планове за редовно, задочно и дистанционно обучение на магистърската програма „Образователен мениджмънт“ са актуализирани. Включена е <i>преддипломна управленска практика</i> на студентите в редовна и задочна форма на обучение. Промените са утвърдени на заседания на Факултетния и Академичния съвети (има приложени протоколи от заседанията). Промените влизат в сила от учебната 2020-2021 год.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПН/СРП В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО¹

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. При извършване на обучение в ПН/СРП се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище

¹ По критериите и индикаторите към всеки стандарт се прави анализ на постигнатото, открояват се тенденции на развитие, иновативни и добри практики (ако има такива) без да се повтарят количествени стойности, които са част от първичните данни. Коментарът на данните може да се предложи под формата на диаграми и графики, за да се илюстрират направените изводи в анализа.

Q1.1.1. Постигат се целите и се решават задачите за осигуряване на качеството в ПН/СРП, декларирани в стратегически, мандатни и нормативни документи на институцията и нейните звена

ЮЗУ „Неофит Рилски“ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството, като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности. Доказателства са официално приетите вътрешноуниверситетски нормативни документи, Университетската система за осигуряване и оценяване на качеството на образованието (УСООКО), разработена в съответствие с чл. 6, ал. 4 от ЗВО и в съответствие с изискванията на стандарта за качество БДС EN ISO 9001:2015, инструкциите за изпълнението на процедурите, регламентираната за мониторинг специална инструкция „Изисквания за оценяване на качеството на обучението в специалности (програми)“ (последно актуализирана с Протокол №2 от 08.04.2022 г.). Центърът за кариерно развитие е разработил съответните инструменти – анкетни карти за обратна връзка със студентите (настоящи и бивши), потребители на кадри и работодатели. За целите на дистанционното обучение на университетско ниво са разработени Стандарти за дистанционно обучение в ЮЗУ „Неофит Рилски“ (standarts_051017), както и Наръчник на студента за работа с BLACKBOARD и Наръчник на преподавателя за работа с BLACKBOARD.

N1.1.1. Средногодишният относителен дял обучавани, отговорили на анкети относно качеството и практическата полезност на обучението спрямо общия им брой в съответната година е **44,96%**, което означава, че почти половината са проявили готовност за даване на обратна връзка.

N1.1.2. Средногодишният относителен дял преподаватели, участвали в обучения за повишаване на квалификацията по тематика, свързана с управление на качеството е **16,27%**.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

Q1.2.1. Осигурява се вътрешна и външна съвместимост на специалностите от ПН/СРП с мисията на ВУ, което носи определен синергичен ефект за институцията.

В контекста на мисията на ЮЗУ „Неофит Рилски“ е и неговата основна стратегическа цел - да предлага и реализира образование на студентите, което им осигурява знания, умения и компетентности за успешна професионална реализация и личностно развитие в условията на икономиката на познанието и глобализиращото се общество. Според Квалификационната характеристика на МП, студентите в ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ се подготвят за потенциални мениджъри в областта на образованието, които ще могат да осъществява организационни и управленски дейности и да изпълняват задачи за ефективното управление на различни образователни организации. ВУ разполага със система за ефективно оценяване на качеството, при мониторинга на което участват активно студенти и преподаватели. Функционирането и актуализацията на МП е системно и навременно. Добри практики на работата в ПН е организирането на ежегодни научни събития - обучения, семинари, кръгли маси.

N1.2.1. Средногодишният брой събития, организирани и проведени в ПН 1.1., свързани с осигуряване на неговото качество, е **2,7**.

Q1.2.2. Има действаща и регулярно прилагана ефективна вътрешна система за осигуряване на качеството и на академичните свободи в ПН/СРП.

Разработени са вътрешно нормативни документи (със съответните процедури, стандарти, правила); провежда се периодична самооценка (вътрешни одити); периодично се оценява работата на преподавателския състав; редовно се обсъжда функционирането на магистърската програма и качеството на обучението на студентите. В ЮЗУ действа Комисия по академичната етика. Разработен е Етичен кодекс. и се прилага Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност. Вътрешните нормативни документи

регламентират правила и условия за морално поведение на преподавателския състав и спазване етиката на научните изследвания.

Q1.2.3. Има действаща система за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство в ПН/СРП

Системата включва правила и процедури за проверка на авторството (констатиране на преписване от студентите) при подготовка на дипломни работи, на самостоятелни разработки, изследвания по проекти, на държавни изпити. За установяване на плагиатство се използва програмата „Advego Plagiatius“. Проверките в Интернет, както и проверките на коректното цитиране на чужда информация от източници на хартиен носител са други елементи на системата. Правилникът за образователните дейности на ЮЗУ (чл. 60, ал.1) постановява съответните санкции за злоупотребилият студент. През наблюдавания период не са констатирани случаи на преписване и плагиатство.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 1:

Q1.1.1. Разработена и действаща е вътрешна нормативна база (на университетско и на факултетско ниво), включваща документи и процедури, създаващи условия за постигане на целите и задачите по осигуряване на качеството на обучение в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (магистърска програма „Образователен мениджмънт“). Проведени са събития (научни форуми), свързани с качеството на обучението на студентите от професионално направление.

Q1.2.1. Осигурена е съвместимост на обучението в специалността „Образователен мениджмънт“ с мисията на висшето училище, което води до добър синергичен ефект за университета и факултета.

Q1.2.2. Предприети са различни действия по управлението на качеството и осигуряването на академичните свободи: разработени са вътрешно нормативни документи; провежда се периодична самооценка (вътрешни одити); периодично се оценява работата на преподавателския състав; редовно се обсъжда функционирането на магистърската програма и качеството на обучението на студентите.

Q1.2.3. Създадена е действаща система за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Структура, организация и съдържание на учебните планове и програми

Q2.1.1. Структурата и съдържанието на учебните планове и програми са сравними с тези на други ВУ, като са съобразени със спецификата и научните постижения в ПН/СРП

Вътрешната нормативна уредба (правилници, инструкции, стандарти) на ЮЗУ „Неофит Рилски“ регламентира изисквания и процедури за подготовка на учебната документация, при разработването, на която са проучени подобни университетски програми в Нидерландия, САЩ, Германия и Швейцария, както и учебни планове на идентични университетски магистърски програми в България. Установява се сходство в наименованията на учебните дисциплини и разпределението им като задължителни и избираеми. Учебното съдържание е съобразено със спецификата и с актуални научни постижения на управленската теория и практика. В контекста на периодичната актуализация на учебното съдържание се проучва и обсъжда мнението на потребителите на кадри (директори на училища) относно необходимостта от промени и/или относно вече актуализираните учебни планове и програми. Добра практика за ВУ е участието на тези експерти от практиката и като членове на комисиите за провеждане на държавни изпити.

N2.1.1. Средногодишен относителен дял (в проценти) учебни часове, проведени от преподаватели – изявени специалисти от практиката (в съответствие с разпоредбата на чл. 26,

ал. 1 от ЗВО), спрямо общия им брой в съответната година. **3,98%** е средногодишният дял учебни часове, проведени от преподаватели – изявени специалисти от практиката.

Q2.1.2. Учебните планове съответстват на квалификационни характеристики, гарантиращи подготовката и реализацията на съвременни специалисти в ПН/СРП

Подготовката на бъдещите специалисти е в съответствие с квалификационната характеристика. Дисциплините, включени в учебните планове за различните форми на обучение /РФО, ЗФО и ДФО/, отговарят на очакванията за компетентностите, които трябва да постигнат випускниците на магистърската програма. Не са напълно защитени посочените в квалификационната характеристика професионални позиции (работни места) за преподаватели във висшите училища. Не се акцентира достатъчно върху конкурсното начало, като задължително условие за заемане на всяка академична длъжност. Предвид приоритетите в подготовката на студентите, не е обосновано подреждането на възможностите на випускниците за работа - на първо място са посочени позиции, свързани с ръководство на извънкласни и извънучилищни дейности (според бакалавърската подготовка), следват преподавателски позиции във висшите училища и най-накрая – управленските позиции (свързани със специалността „Мениджър в образованието“).

През годините броят на кандидат-студентите за магистърската програма „Образователен мениджмънт“ расте. През отчетния период са актуализирани всички учебни програми (100%), а някои от тях - повече от веднъж, което повишава процентът на актуализирани програми на **162,09%**. При актуализирането на учебните планове се актуализират и квалификационните характеристики за всички форми на обучение. *Последното цялостно актуализиране* на учебните планове по направление 1.1. Теория и управление на образованието, съответно на магистърската програма „Образователен мениджмънт“ (всички форми на обучение) е от 2021 г.

Q2.1.3. Учебните планове за всяка ОКС съответстват на държавните изисквания и на Наредба 21 за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити във висшето образование

Учебните планове на магистърската програма „Образователен мениджмънт“ (във всичките форми на обучение) съответстват на държавните изисквания и на **Наредба 21** за прилагане на системата за натрупване и трансфер на *кредити* във висшето образование. Добре балансираните задължителни и избираеми дисциплини, гарантират придобиването на необходимия брой кредити в двата варианта на учебните планове: **60** кредита за 2-семестриалното обучение (редовно, задочно и дистанционно) и **120** кредита за 4-семестриалното обучение (редовна и задочна форма). Един кредит се дава за **30** часа аудиторна и извънаудиторна заетост. За времето на обучението си студентите изучават *задължителни, избираеми и факултативни дисциплини*.

За 2-семестриалната програма (всички форми) съотношението (в брой) на задължителните към избираемите дисциплини е 2:1 (8 задължителни дисциплини и 4 избираеми. Предлагат се общо 14 избираеми дисциплини, разпределени в 4 групи, от които студентите избират по 1 дисциплина от група). Задължителните дисциплини са почти 3 пъти повече от избираемите.

Таблица – анализ учебни дисциплини 2-семестриална МП

	Съотношение на часовете за задължителни към часовете за избираеми дисциплини	Преддипломна управленска практика задължителна	Факултативни дисциплини за студентите от МП-получават се <i>екстра - кредити</i>
За редовно обучение	420:150ч.	45ч.	От всички специалности на ВУ-60ч.
За задочно обучение	214:76ч.	23ч.	От всички специалности на ВУ-60ч.

За дистанционно обучение	420:150ч.	45ч.	От всички специалности на ВУ-60ч.
--------------------------	-----------	------	-----------------------------------

За обучението си в 4-семестриалната магистърска програма, която е прекратена от 2024г., студентите получават **120** кредита в рамките на 1050 учебни часа за редовно обучение, за задочна форма на обучение за общо 4290 ч. За дистанционното обучение (**2 семестъра**) студентите получават **60** кредита, като разпределението на учебната заетост е както следва: от общо 1800 ч., 570 ч. са аудиторна заетост и 1230 ч. – извънаудиторна. От 2013 учебна година МП „Образователен мениджмънт“ се предлага и във вариант на английски език за чуждестранни студенти. Това прави **40%** от обучението в различните форми на Магистърската програма. Учебният план е приет през 2014 год. и последно е актуализиран през декември 2019 г. Чуждестранните студенти се обучават в 2-семестриална програма, само редовна форма.

Q2.1.4. *Провежданите производствени стажове/практики съответстват на спецификата на специалностите в ПН/СРП, пряко обвързана с квалификацията*

Практическата подготовка на студентите от МП „Образователен мениджмънт“ се реализира в две форми: като организационни практикуми и преддипломна управленска практика. Организационните практикуми са част от избираемите дисциплини - 2 за 2-семестриалната програма (съответно втора и четвърта група избираеми дисциплини) и 4 за 4-семестриалната програма (съответно втора, четвърта, шеста и осма групи), като студентите избират по 1 практикум от всяка група. Задължителната преддипломна „Управленска практика“ се реализира в реална работна среда - училища, детски градини, РУО и др. образователни организации. През последната учебна година (2022-2023) 52,73% от студентите са участвали в такава практика.

Q2.1.5. *Обучението в магистърските програми (в сравнение с бакалавърските) се отличава със собствена специфика*

Във факултета по педагогика е действала бакалавърска програма „Управление на образованието и педагогика на интердисциплинарните комплекси“, но обучението по нея е прекратено (Писмо до Ректора на ЮЗУ от Зам.-председателя на НАОА по САНК – 22.04.2022). В момента обучението в МП „Образователен мениджмънт“ няма сходство по отношение на целите, учебното съдържание и резултатите (квалификацията на студентите-випускници) с нито една от предлаганите във факултета бакалавърски и магистърски програми.

С решение на Факултетния съвет от 22 май 2024 г. (Протокол №9) се прекратява обучението на студенти в 2-годишната (4 семестъра) магистърска програма „Образователен мениджмънт“ - всички форми на обучение.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 2:

Q2.1.1. Учебните планове за трите форми на обучение (редовна, задочна и дистанционна) отговарят на съвременните изисквания за структура и съдържание, регламентирани в националното законодателство и вътрешноуниверситетската нормативна база. При разработването се използва опита на други ВУ в страната и чужбина, както и се отразяват съвременните тенденции в подготовката на управленски кадри за сферата на образованието. Системно се отчита мнението на експерти от практиката и на студентите, но сравнително слабо е участието на тези експерти в учебната дейност.

Q2.1.2. Структурата и съдържанието на учебните планове и програми съответстват на заявените в квалификационните характеристики (за всички форми на обучение) знания, умения и възможности за професионална реализация на завършилите магистърската програма. Редовно се обсъжда и актуализира учебната документация в съответствие с нормативните решения на национално и университетско ниво. Не са напълно защитени посочените в квалификационната характеристика професионални позиции (работни места) за преподаватели във висшите училища. Не е обосновано (от

гледна точка на приоритетите в подготовката на образователните мениджъри) подреждането на възможностите за работа, които отразяват спецификата на МП „Мениджър в образованието“.

Q2.1.3. Учебните планове и програми съответстват на държавните изисквания и Наредба 21 за натрупване и трансфер на кредити във висшето образование.

Q2.1.4. За целите на формиране на управленски умения, заложи в квалификационната характеристика, МП „Образователен мениджмънт“ предлага на своите студенти (от всички форми на обучение) практическа подготовка под формата на избираеми практикуми (по 1 на семестър) и задължителна управленска практика в края на обучението, реализирана в реалната работна среда на образователни и управленски институции. Практическата подготовка съответства на спецификата на МП.

Q2.1.5. Магистърската програма „Образователен мениджмънт“ е без аналог с други магистърски или бакалавърски програми, предлагани в момента в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

За дистанционната форма на обучение:

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по ДФОС като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

ЮЗУ провежда обучение по ДФОС като прилага разписани процедури за разработване, наблюдение и актуализиране на учебната документация (квалификационна характеристика, учебни планове, учебни програми и др.) при съдействието на потребители на кадри, студенти и други заинтересовани страни. Има съответствие между учебната документация и процедурите на ДФОС, от една страна и специфичните изисквания и нормативни рамки на оценената университетска среда за провеждане на ДФО – от друга.

Учебните планове за дистанционната форма на обучение (2 семестъра) и квалификационните им характеристики са приети през октомври 2014 г. и са актуализирани през февруари 2021. Промените са съгласувани с Центъра за дистанционно обучение и са утвърдени на катедрени, факултетни и академични съвети, за което има съответните протоколи. За дистанционното обучение (2 семестъра) студентите получават **60** кредита, като разпределението на учебната заетост е както следва: от общо 1800 ч., 570 ч. са аудиторна заетост и 1230 ч. – извънаудиторна.

Студентите в ДФО провеждат 45 ч. задължителна преддипломна „Управленска практика“, която се провежда в реална работна среда – училища, детски градини, РУО и др.

Резултати от проверката по критерий 2.1.

1. Учебният план за дистанционно обучение регламентират аудиторна и извънаудиторна заетост на обучаемите.2. Студентите от ДФО изучават учебните дисциплини в същото съотношение, както в РФО.3. Провежда се задължителна преддипломна управленска практика в реална среда.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ ОБУЧАВАНИТЕ

Критерий 3.1. Методи на преподаване и оценяване на постиженията на обучаваните

Q3.1.1. Обучението се провежда в синхрон с тенденции на пазара на труда и научни постижения на ПН/СРП, и с прилагане на добри национални и европейски университетски практики

Обучението на студентите в магистърската програма „Образователен мениджмънт“ (във всичките му форми) е организирано в интерес на студентите. В процеса на преподаване и при изготвянето на учебното съдържание по дисциплините се отчитат съвременните тенденции на национално и европейско ниво чрез съпоставяне на учебните планове и методите на обучение в подобни университетски програми в Нидерландия, САЩ, Германия и Швейцария, както и учебни планове на идентични университетски магистърски програми в България – СУ „Св. Кл. Охридски“, ПУ „П. Хилендарски“, ВТУ и др. Оценяването на усвоените нови знания, формирането на умения и изграждане на управленски и социални компетентности, записани в Квалификационната характеристика на МП „Образователен мениджмънт“, са повлияни от иновативните методи, а именно съвременни технологии и интерактивни методи на обучение, реализирани с или без технически средства (основно дигитални). Учебните планове за всички форми на обучение **не гарантират** подготовката на студентите за позициите на университетски преподаватели и ръководители на извънкласни образователни дейности (за неформално образование) – позиции, включени в квалификационната характеристика.

N3.1.1. Относителният дял на задължителни и избираеми дисциплини в двете магистърски програми в ПН 1.1. Теория и управление на образованието, изискващи ползване на интерактивни методи за обучение спрямо общия им брой в текущата учебна година, е 100%.

Q3.1.2. В ПН/СРП се използват съвременни методи (вкл. интерактивни) за преподаване и обучение, подкрепа и доставка на учебно съдържание (вкл. с електронни средства)

Интерактивната ориентация на обучението в МП „Образователен мениджмънт“ е фактор за по-ефективното представяне, разбиране и усвояване на учебния материал и за творческа активност на студентите. Всички преподаватели по всички учебни дисциплини (задължителни и избираеми) използват дейности и средства, стимулиращи творческата активност на студентите, като: съвременни дигитални технологии, интерактивни методи за групово обучение, като решаването на казуси, ролеви игри (по управленски казус - тип игри-драматизации и ситуационни игри), различни видове дискусии (например, „Световно кафене“) и др. Задачите за самостоятелна работа и текущия контрол, които се възлагат на студентите са разнообразни и базирани на съвременната научна методика на обучение. При ДФО дигиталните технологии са водещ метод на обучение. Разработени са голям брой учебни задачи по различните дисциплини в платформата **Blackboard**, а материалите на преподавателите за дистанционно обучение са добре систематизирани и публикувани на същата платформа от 2023г. В помощ на студентите от ДФО са качени и информационни ресурси (в т.ч. преводи от английски на български език или анотация на допълнителни ресурси за неговорещите английски език). Обучението на студентите се извършва и чрез други съвременни методи – онлайн групи, вайбър дискусии и др. Сайтовете на ФП и на ВУ са на разположение на студентите с оповестяването на всякава важна информация за учебния процес, университетската документация, административни услуги и консултации. Студентите от магистърската програма, учещи редовно и задочно, също получават *подкрепа в обучението си*, под формата на консултации - присъствено или опосредствано чрез технологиите. Макар не по всички дисциплини, някои студенти от редовна и задочна форма на обучение, могат да се възползват от електронни ресурси, качени на платформата **Blackboard**.

Творческата активност на студентите може да бъде провокирана и чрез други съвременни методи, а именно участия в проекти, в студентски научни конференции и други форуми, както и от възможността за студентски публикации. Студентите от магистърската програма **нямат** участие в проекти и форуми и **не се възползват** от възможностите за научни публикации.

Q3.1.3. Обучението използва подходящи форми² за развитие, подпомагане и стимулиране от една страна на студенти с академични постижения, а от друга – на обучавани от уязвими групи (вкл. студенти със СОП)

В професионалното направление 1.1. Теория и управление на образованието се използват разнообразни *форми за оценяване на учебните постижения* на студентите – текущо и финално, многокомпонентно с различен брой елементи, (прилагано по всички учебни дисциплини – 100%) за формиране на крайната оценка.

Успехът на студентите от МП „Образователен мениджмънт“ традиционно е висок. Документацията на МП доказва, че средният успех по всяка дисциплина е по-висок от 5,00. Само през учебната 2021-2022 г. най-ниският *среден успех* по учебна дисциплина е бил: за студенти редовно обучение – 5,323; за студенти задочно обучение – 4,708; за студенти дистанционно обучение – 5,00. Съответно, най-високият *среден успех* по дисциплина е бил: за студенти редовно обучение – 6,00 (по практикум „Комуникативни умения и работа в екип“, а по още 4 дисциплини – отличен, над 5,50); за студенти задочно обучение – 6,00 по два практикума и отличен, над 5,50 по още 4 дисциплини; за студенти дистанционно обучение – 5,875 и отличен, над 5,50 по още 1 дисциплина. В университетските стандарти по оценяване е разписано изискването за анализ на постиженията, но няма приложени протоколи от обсъждане на катедрени съвети на тези твърде високи резултати. Оценки от порядъка на слаб и среден са рядкост за МП. Отделни такива оценки има само по 4 дисциплини в дистанционно обучение, по 2 дисциплини в задочно обучение, а само средни оценки – по 5 дисциплини в редовна форма на обучение. Доминират отличните и много добрите оценки. Всички студенти имат възможност за провеждане на индивидуални консултации с преподавателите. Всеки преподавател обявява присъствено приемно време два пъти седмично – общо 4 часа, а и хоноруваните преподаватели – 2 часа.

В документацията по акредитацията липсва информация дали в магистърската програма има студенти от уязвими групи (с увреждания, от малцинства, мигранти, с нисък социално-икономически статус, вкл. студенти със СОП), а ако има, как се справят с учебния материал и дали се използват специфични форми, подходящи за подпомагане на тези студенти.

През наблюдавания период от 490 приети студенти в МП „Образователен мениджмънт“ 353 (72%) са се дипломирали.

Q3.1.4. В ПН/СРП се използват съвременни методи и процедури за адекватно и прозрачно оценяване на знанията и уменията на обучаваните, като се оповестява начина на оценяване в процеса на обучение (вкл. с електронни средства)

На университетско ниво е разработена Система за проверка и оценка (на) знанията, уменията и компетентностите на студентите. Тя внася прозрачност по отношение на отговорностите спрямо организацията на оценяване на студентските постижения, на 3 равнища (нива): „Университет“, „Специалност“ и „Учебен курс“ (учебна дисциплина). Регламентират се правила и процедури, валидни и задължителни за всички университетски преподаватели. Системата определя: скалата за оценяване, формите на контрол (оценъчните процедури) и начина на формиране на крайната оценка. Описани са формите за оценяване на самостоятелната работа. Конкретизират се: критерии за допускане или освобождаване от изпит; условията, при които се поставят различните оценки (бележки); относителния дял на текущия контрол в крайната оценка и пр. Изисква се да се анализира успеваемостта на студентите по всички учебни дисциплини – по показания *среден успех* на семестриалните изпити.

N3.1.3. Средногодишният относителен дял задължителни и избираеми дисциплини в ПН 1.1. с многокомпонентно оценяване от поне 2 различни по тип компоненти е **100%**. По всички учебни дисциплини се прилага *многокомпонентно оценяване* – с 2 и повече компонента. Отчет

² Например участие в научни семинари и конференции, публикационна дейност, индивидуална работа с преподавател, стипендии, допълнителни курсове, специфични обучителни средства, подпомагащи студентите със СОП и др.

за успеха на студентите по всички дисциплини от магистърската програма се обсъжда и приема на катедрени заседания в края на всяка учебна година.

N3.1.4. Средногодишният относителен дял задължителни и избираеми дисциплини, оценката на които се формира на база поне 2 оценки по време на семестъра освен изпита. **65,93%** от дисциплините използват, освен финално, и *текущо оценяване с поне 2 оценки* по време на семестъра. Според университетските стандарти за оценяване се предвиждат възможности за освобождаване от финален изпит, които следва да са разписани в анотациите на програмите. **Но такива уточнения липсват в анотациите** на някои от програмите.

В дистанционното обучение също се използва *многокомпонентно оценяване*. Крайната оценка е съвкупност от всички оценки (на задачите за текущо оценяване) и семестриалния (финален) изпит по дисциплината. **Всички изпити в дистанционното обучение (семестриални и държавни) се провеждат писмено в зала на университета.**

Q3.1.5. Съотношението „преподаватели/обучавани“ е предпоставка и основа за постигане на целите на обучението по отделните специалности

Доброто съотношение „преподаватели - студенти“ е предпоставка и основа за постигане на целите на обучението в МП „Образователен мениджмънт“. То е различно през годините и не може да се изчисли с максимална точност. Няма стандарт за добро или лошо съотношение в университетската документация. В случая се приема за добро съотношението до 10 студенти на 1 преподавател.

За учебната 2020-2021 г. са приети общо 55 студенти (20 – редовно обучение, 17 – задочно и 18 – дистанционно). През същата година в 2-семестриалната магистърска програма влизат 11 преподаватели, а в 4-семестриалната – 15 преподаватели. Тъй като няма данни за приема на студенти, отделно в 2-семестриалните и 4-семестриалните програми, се приема, че 55 студенти се обучават от средно 13 преподаватели, т.е. дялово съотношението преподаватели - студенти е 1:4,2. През другите учебни години са приемани (във всички форми на обучение): 38 студенти – през 2017-2018 г.; 29 студенти – през 2018-2019 г.; и 37 студенти – през 2019-2020 г. При същия брой преподаватели, съотношението става още по-благоприятно - приблизително 1:3; 1:2,2 и 1:2,9. Това обяснява донякъде високия успех на студентите на семестриалните изпити - това съотношение е предпоставка за по-добра индивидуална работа със студентите.

Q3.1.6. Съществуват и действат система и правила за приемане и разглеждане на жалби на обучавани

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ съществуват и действат Система и Правила за приемане и разглеждане на жалби на обучаваните - студенти и докторанти. Жалбите относно нередности, свързани с учебния процес се подават до декана, а по всички останали въпроси – до ректора на университета. Жалбата се завежда в канцеларията и се разглежда в 3-седмичен срок от съответния ръководител или назначена комисия, при спазване на всички разписани процедурни изисквания, включително и обратната връзка с жалбоподателя. Спазва се йерархията на институциите при подаването и разглеждането на жалби.

За 6-годишния период **няма** подадена жалба от студент от акредитираното професионално направление - нито до Декана, нито до Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Q3.1.7. Оценка на качеството и ефективността на административните услуги (вкл. електронни)

Административните услуги, свързани с функционирането на Професионалното направление 1.1. „Теория и управление на образованието“ се отличават с високо качество и ефективност. Подобно на другите бакалавърски и магистърски програми, и МП „Образователен мениджмънт“ се обслужва административно от отдел „Студенти“ във Факултета по педагогика и на университетския отдел „Студенти“, които реализират политиката на университета за качество на образованието. Двата отдела се грижат за нормалното протичане на учебния процес и гарантират всички административни услуги като записване, справки, консултации, явяване на изпити, проверка на електронните досиета на

студентите, издаване на служебни бележки, дипломиране и др. Работното време от 9.00 ч. до 17.00ч. на администрацията е съобразено с аудиторната и извънаудиторна заетост на студенти и преподаватели. Констатациите на вътрешните одити са, че учебната документация се поддържа „изключително изрядно“ в учебния отдел на ФП, че „не са констатирани никакви несъответствия между учебната документация и изискванията за оценяване и поддържане на качеството“ и като цяло са спазени нормативните изисквания за водене на документооборота“.

На университетско ниво, многообразието от дейности и услуги по организацията и реализацията на административното обслужване на магистърската програма са регламентирани с вътрешните нормативни документи (правилници, вътрешни правила, процедури, инструкции и др.). На сайта на университета и факултета се качва актуална и навременна информация за преподавателите и студентите, както и за външни заинтересовани лица и организации относно: предлаганите специалности и програми (в т.ч. магистърски), организацията на учебния процес – разписи на занятия и графици на сесии (дати на семестриални и държавни изпити), важни събития, конкурси и пр. На сайта могат да се видят и множеството административни услуги, предлагани срещу заплащане.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 3:

Q3.1.1. Обучението в направление 1.1. „Теория и управление на образованието“ е фокусирано към студентите и съответства на тенденциите на пазара на труда и съвременните научни постижения. За целта в обучението по всички дисциплини се използват съвременни (интерактивни) методи и технологии на обучение.

Q3.1.2. Интерактивното обучение и разнообразието от форми за самостоятелна работа допринасят за високата творческа активност на студентите (от всички форми на обучение). Прилагат се и различни форми за подпомагане на студентите в учебната работа, в т.ч. предварително обучение на дистанционните студенти за работа в електронна среда.

Q3.1.3. Използват се интерактивни методи и подходящи форми за развитие, подпомагане и оценяване на знанията и уменията на студентите с академични постижения. В пакета с документацията липсва информацията за студенти от различни „уязвими групи“ и за специфични форми за тяхното подпомагане в обучението.

Q3.1.4. На университетско ниво действа Система за проверка и оценка на знанията, уменията и компетентностите на студентите, която регламентира отговорностите и правомощията на университетско равнище, на равнище специалност (факултет/кафедра) и на ниво „учебен курс“ (преподавател). Разписана е, но не във всички специалности възможността за освобождаване от финален изпит. Студентите от ДФО полагат семестриални и държавни изпити в писмена форма, присъствено.

Q3.1.5. Обучението на студентите от магистърската програма „Образователен мениджмънт“ се реализира при съотношение Преподаватели-Студенти 1:4, което е предпоставка за висока успеваемост и ефективност на обучението.

Q3.1.6. На университетско ниво са регламентирани правила за действие при наличието на студентски жалби. Такива не са подавани от студенти от магистърската програма „Образователен мениджмънт“ през периода, обект на анализ.

Q3.1.7. Административните услуги и обслужването на студентите от ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“, са на ниво, добре организирани и регламентирани. Обеспечават спокойното протичане на процеса на обучение и преминаване от всички студенти на техния университетски „жизнен цикъл“ – от приема до дипломирането им в магистърската програма. Предлага се всички видове административни услуги, вкл. и електронни.

За дистанционната форма на обучение:

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на ДФОС

Обучението на студентите в магистърската програма „Образователен мениджмънт“ (във всичките му форми) е организирано в интерес на студентите. В учебния процес и оценяването на учебните постижения се отчитат съвременните тенденции в преподаването и оценяването на усвоените нови знания, формирането на умения и изграждане на управленски и социални компетентности, записани в Квалификационната характеристика на магистърската програма „Образователен мениджмънт“. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на ДФОС.

По всички задължителни и избираеми дисциплини в учебните планове (за всички форми на обучение – редовно, задочно, дистанционно) се използват *интерактивни методи на обучение*. Тези методи, както и разнообразните *задачи за самостоятелна работа и текущ контрол* са описани в анотациите на всяка учебна програма.

Налице е система за контрол и прозрачност на процедурите за проверка и оценка на знанията на студентите, обучаващи се в ДФ, като крайната оценка от изучаваните дисциплини се формира след провеждане на изпитна процедура във ВУ задължително в присъствена форма. В дистанционното обучение се използва многокомпонентно оценяване.

Дигиталните технологии се прилагат най-активно за обучение и подкрепа при дистанционното обучение. Разработват се учебни задачи по различните учебни дисциплини за дистанционно обучение в платформата Blackboard, както и информация за комплектоването на материалите за дистанционно обучение (от преподавателите) на същата платформа. В помощ на дистанционните студенти са качени и информационни ресурси (в т.ч. преводи от английски на български език или анотация на допълнителни ресурси за неговорещите английски език). На платформата Blackboard могат да се видят и „Наръчник за студента в дистанционно обучение“, „Наръчник за напреднали студенти“ (по отношение работата в електронна среда) и „Права и задължения на студента в дистанционно обучение“, където са разписани действащите правила във ВУ относно обучението в ДФ.

Учебните материали и ресурси за провеждане на дистанционното обучение в ПН 1.1 Теория и управление на образованието отговарят на изискването на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища и Правилника за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение в ЮЗУ „Н. Рилски“. Учебните материали и ресурси за самоподготовка на студентите от професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието са разположени в базирана интернет система Blackboard за дистанционно обучение от 4-то технологично ниво. Те са осигурени на 100% за всички изучавани учебни дисциплини от учебния план.

Дистанционното обучение в електронна среда (виртуалните лекции, упражнения и дискусии) се провежда в удобно за студентите време по предварително обявен график. На сайта на факултета се оповестява всякаква важна информация, свързана с учебния процес. Работата на администрацията относно персоналната поддръжка на студентите в ДФО е съобразена с оглед очакванията на обучаемите.. Всеки преподавател обявява присъствено приемно време два пъти седмично – общо 4 часа, а хоноруваните преподаватели – 2 часа и студентите в ДФО могат да получат персонална помощ чрез електронните или конвенционални форми, които са добре организирани в ефективна система.

Учебното съдържание, информационните ресурси и дейности в ДФОС се осигуряват персонализирано по различни начини, като се осигурява ефективно постигане на образователните цели от студентите.

Резултати от проверката по критерий 3.1:

1. В ЮЗУ функционира Център за дистанционно обучение, като дейността му е регламентирана и обезпечена с необходимата нормативна уредба.

2. Има разработен механизъм за контрол на качеството на дистанционното обучение, което се провежда в университета.
3. ВУ има разписани във вътрешноуниверситетски документи – Наръчник и Правила, изискванията и указанията за работа на студентите в ДФО.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И СЕРТИФИЦИРАНЕ НА ОБУЧАВАНИТЕ

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно ПН/СРП, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

Q4.1.1. *Институцията е осигурила и предоставя възможности на обучаваните в ПН/СРП за участие в различни форми на мобилност, конференции, проекти и др. научни прояви (вкл. в чужбина)*

ВУ и ФП информират и ориентират студентите за възможностите да участват в различни мобилности, конференции, проекти, научни прояви. ЮЗУ „Неофит Рилски“ е регламентирал чрез вътрешноинституционални документи (правилници и стратегии) взаимоотношенията с други висши училища, учреждения и организации. Международното сътрудничество намира отражение и в Стратегията за развитие на професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието. ЮЗУ има сключени **16** договора с висши училища от **8** държави за осъществяване на мобилност на студенти, преподаватели и докторанти по програма „Еразъм +“. Утвърдени са и действат правила за академично признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите. Финансирането се осъществява чрез средства от бюджета на университета, спонсори, дарения, субсидии от фондове и фондации, международни договори и/или програми. Програма „Еразъм+“ предоставя възможности за мобилност на студенти за срок до 12 месеца за всяка образователна степен, както и за мобилност, с цел практика до 1 година и след успешно положен държавен изпит или защита на дипломна работа (при условие, че студентът е кандидатствал и е бил одобрен за мобилност преди да се дипломира). „Еразъм+“- студентите от чуждестранни висши училища имат същите права и задължения като редовните български студенти.

N4.1.1. Средногодишен относителен дял (в проценти) на приетите студенти (спрямо плановия прием за съответната година) – **107,48**.

N4.1.2. Средногодишен относителен дял (в проценти) приети студенти с 1-во желание за записване за всички ОКС и форми на обучение на ПН/СРП (спрямо плановия прием за съответната година) – **100%**.

N4.1.3. Средногодишен относителен дял (в проценти) на кандидат-студенти, приети по чуждестранни дипломи (спрямо плановия прием за съответната година) – **44,08%**.

Въпреки нормативно регламентираните възможности, за периода на акредитацията няма студенти от ПН 1.1. Теория и управление на образованието, участвали в мобилности в чужбина (с продължителност поне 1 месец). Също няма и публикации в национални и международни научни издания на студенти от МП „Образователен мениджмънт“.

N4.1.4. Средногодишен относителен дял (в проценти) студенти, участвали в изходящи мобилности в чужбина с продължителност поне 1 месец (спрямо общия им брой в съответната година) – **0%**.

N4.1.5. Средногодишен относителен дял (в проценти) студенти с научни публикации в областта на ПН/СРП (спрямо общия им брой в съответната година) – **0%**.

През 2020 г. **9** студенти от ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ участват в научна сесия за студенти и докторанти „Лаборатория за наука“ и докладите им са публикувани в сборника на форума „Педагогически опити“. Няма данни за участие на студентите и в научноизследователската дейност, регламентирана в Правилника на ВУ, а именно в научни и приложни проекти и/или творчески изяви.

Q4.1.2. Динамично се анализират резултати на обучавани, с цел персонализация на тяхното обучение и постигане на напредък (вкл. с електронни средства за управление и мониторинг на образователната среда)

Вътрешната нормативна уредба (правилници, инструкции, стандарти) на ЮЗУ „Неофит Рилски“ регламентира подробно изисквания и процедури за проследяване на учебните постижения на студентите. Използваните софтуерни платформи дават възможност за персонализация на обучението (в т.ч. на обучението на студентите от професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието) и за постигане на напредък, както и за динамичен анализ на резултатите. В университета се използват обща система за синхронно обучение – **BigBlueButton** и две системи за асинхронно обучение – **Moodle** и **BlackBoard**. Достъпът до тях се осигурява при необходимите правила за безопасност – уникален Интернет адрес, регистриран потребител и парола. Софтуерните платформи дават възможност за динамичен анализ на резултатите на обучаваните, с цел персонализация на тяхното обучение и постигане на напредък.

Q4.1.3. Институцията осигурява и предоставя на обучаваните в ПН/СРП възможности за кариерно развитие в периодите на обучение и професионална реализация, на база създадени кариерни центрове, алумни клубове и др.

ВУ и ФП се стремят да създават условия за пълноценното развитие на студентите и чрез осигуряване на възможности за практическо обучение.

N4.1.7. Средногодишен относителен дял (в проценти) студенти, участвали във форми на практическо обучение по учебен план за съответната година, провеждани в реална работна среда (спрямо общия им брой в съответната година). За периода на акредитацията **52,86%** от студентите от ПН 1.1. са участвали във форми на практическо обучение по учебен план за съответната година, в т.ч. в обучение, провеждано в реална работна среда. В рамките на проект BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“ (на МОН) в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е проведено проучване по собствена методика и анкетна карта (качена в сайта на Центъра за кариерно развитие) за удовлетвореност на студентите от Факултета по педагогика от практическото обучение – те го оценяват като изключително успешно.

Университетската нормативна база чрез системата на Университетския център за кариерно развитие, регламентира правила и условия за проследяване на кариерното развитие и професионална реализация на студентите. Специално разработена Електронна информационна карта задължително се попълва от всеки дипломиран студент при получаването на дипломата за висше образование. На сайта на УЦКР е поставена и Анкетна карта за реализация на кадрите на ЮЗУ, която се попълва перманентно от вече завършили (предишни години) възпитаници. За периода на акредитацията **91,88%** от студентите са работещи на позиция, изискваща висше образование и са лица, завършили професионалното направление през предходните 5 години. Центърът за кариерно развитие редовно получава чрез специална Електронна анкетна карта мнението на потребителите на кадри, които наемат завършилите магистри от програмата „Образователен мениджмънт“ и оценяват ВУ относно адекватното на пазара на труда качество на обучението.

Проведената Кръгла маса на тема: „Актуални проблеми на подготовката и квалификацията на педагогическите специалисти“ анкетира **21** потребители – директори, заместник-директори и представители на РУО. Според **19** от тях подготовката на завършилите ЮЗУ е на високо ниво. Високо са оценени и представянето на студентите по време на управленската практика, както и уменията им, формирани в резултат на практическото обучение като цяло (предвидено в учебния план).

N4.1.9. Относителен дял на студентите, получили награди за академични постижения (спрямо общия брой на студентите) през акредитирания период – **0%**.

Q4.1.4. ПН/СРП осигурява форми на продължаващо обучение (квалификация, преквалификация и специализация) на външни за обучението в ПН/СРП лица

ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Факултетът по педагогика осигуряват възможности за продължаващо образование и обучение срещу заплащане (квалификация, преквалификация и специализация) и на външни за обучението лица, чрез работата на Центъра за продължаващо обучение, в т.ч. и на управленски кадри. Създаден като университетски център през 2007 г., той от 2009 г. става звено към Факултета по педагогика. Центърът реализира образователна (краткосрочни обучения), информационна и консултантска дейност. В рамките на образователната му дейност се предлагат краткосрочни курсове (задочно, редовно и дистанционно обучение) с продължителност до един семестър и дългосрочни курсове, с продължителност най-малко два семестъра. Издават се и съответните документи (в съответствие със завършените обучения): Свидетелство за професионална квалификация; Свидетелство за професионално-педагогическа специализация; Удостоверение за специализация или допълнително обучение; Сертификат за завършен курс.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 4:

Q4.1.1. В ЮЗУ „Неофит Рилски“ и във ФП са създадени условия за информиране и ориентиране на студентите за възможностите за участие в различни конференции, проекти, научни прояви, както и за предлаганата им мобилност. Студентите от магистърската програма „Образователен мениджмънт“ не са участвали в мобилности през изследвания период.

Q4.1.2. Вътрешната нормативна уредба (правилници, инструкции, стандарти) на ЮЗУ „Неофит Рилски“ регламентира изисквания и процедури за проследяване на учебните постижения на студентите. Ползваните софтуерни платформи дават възможност за динамичен анализ на резултатите на обучаваните (с цел персонализация на обучението и постигане на напредък), както и за мониторинг на образователната среда.

Q4.1.3. Регламентирана е система за проследяване на кариерното развитие и професионална реализация на студентите. Функционира УЦКР, разработени са електронни анкетни карти за студенти и потребители на кадри, чрез които се установява качеството на обучение и адекватността на МП към нуждите на пазара на труда. Оценяват се компетенциите и уменията на студентите по време на практическото обучение като цяло (предвидено в учебния план на програмата).

Q4.1.4. Според Правилника за дейността си, Центърът за продължаващо обучение към Факултета по педагогика на ЮЗУ осигурява възможности за продължаващо обучение и на външни за университета лица, в т.ч. управленски кадри. Предлагат се курсове, семинари, консултации и специализации с различна продължителност. ЦПО издава необходимите документи според Наредбата за документите във висшето образование, 2004 г.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Профил и квалификация на преподавателския състав

Q5.1.1. *Квалификацията на преподавателите, участващи в обучението, съответства на спецификата на водените от тях задължителни дисциплини и на ръководените от тях дисертационни теми*

Обучението в професионалното направление се осъществява предимно от преподаватели от Факултета по педагогика. Профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на първи ОТД със съответстващите на преподаваните от тях дисциплини квалификация и изследователска активност. В образователния процес са включени и преподаватели на ОТД от други основни звена в университета - Стопански факултет и Технически факултет.

Квалификацията на преподавателите, участващи в обучението на студентите от МП „Образователен мениджмънт“, съответства на спецификата на водените от тях задължителни дисциплини. Сравнително е малък броят на преподавателите, хабилитирани в ПН 1.1. Теория и управление на образованието - 3 преподаватели от общо 12 (25%); Най-много са хабилитираните по 1.2. Педагогика - 6 преподаватели (50%), 2 преподаватели (16,7%) са хабилитирани по 3.7. Администрация и управление и 1 (8,3%) е хабилитиран по 1.3. Педагогика на обучението по...

Таблица. Преподаватели в ПН 1.1. Теория и управление на образованието (в брой)

Учебна година	Ас.	Гл. ас.	Доц.	Проф.	Общо на ОТД
2022/2023			1	2	3
2021/2022		1	2	1	4
2020/2021		1	1		2
2019/2020		1	2	1	4
2018/2019		2	1		3
2017/2018			1		1

Лекционните курсове в магистърската програма се четат предимно от хабилитирани лица на основен трудов договор. С решение на ФС, по изключение, някои от курсовете са поверени на асистенти с научна степен „доктор“ - в случаи, когато съдържанието на дисциплината съответства на научния профил на преподавателя и на проблематиката, в която той/тя има публикации или защитен дисертационен труд или когато учебната дисциплина предвижда практическа работа, за която преподавателят има опит. През анализирания период в магистърската програма са работили като хонорувани преподаватели **4-ма** професори.

Средната възраст на преподавателите, водещи лекциите (във всички форми на обучение) е 53,9 години, а на преподавателите, водещи упражненията – 51,4 години.

Таблицата отразява ангажираността на преподавателите в ОКС „магистър“ (двусеместриален курс на обучение) в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение по различните видове учебни курсове. Делът на преподавателите на **първи** основен трудов договор спрямо преподаватели на **втори** ОТД, които четат лекционни курсове в МП „Образователен мениджмънт“ през отчетния период, варира.

Таблица. Ангажираност на преподавателите в магистърската програма „Образователен мениджмънт“ (двусеместриален курс на обучение)

Лекционни курсове	Брой дисциплини	Брой хаб. преп. на ОТД	Брой хаб. преп. на втори ТД
Задължителни	8	2	1
Избираеми	14 (избират се 4)	6	1
Общо – се реализират 10	22	8	1

За експертизата на преподавателите от ПН 1.1. Теория и управление на образованието и в частност МП „Образователен мениджмънт“ говори и участието им като членове на редакционни колегии, особено на издания, индексирани и/или реферирани в специализирани бази данни.

Н5.1.2. Средногодишен относителен дял (в проценти) преподаватели в ПН/СРП – членове на редакционни колегии на издания, индексирани и/или реферирани в специализирани бази данни (спрямо общия им брой в акредитирания период) – **115,87%**. Някои преподаватели през годините са участвали в повече от 1 редколегия.

Q5.1.2. Системата за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите е прозрачна и действа според ясно дефинирани и измерими критерии, на базата на които реално се извършва материално стимулиране и санкциониране на преподавателите от ПН/СРП

В ЮЗУ „Неофит Рилски” действа прозрачна системата за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите, с ясно дефинирани и измерими критерии, регламентирани с вътрешноуниверситетските нормативни документи. На сайта на ВУ са обявени Документите, както и съставът на факултетските комисии по атестиране, вкл. и на ФП. Информацията от атестирането (за динамиката на академичното развитие по години) може да се използва за различни по характер анализи и за допълнително материално стимулиране или санкциониране. За анализирания 6-годишен период **няма** преподаватели, допълнително стимулирани или санкционирани в резултат на оценка от атестирането.

По закон, на атестиране подлежат: нехабилитираните преподаватели - на 3 години, а хабилитираните - на 5 години. За последните 5 години, всички преподаватели, които преподават в професионалното направление, са преминали успешно процедурата. В атестирането на преподавателите се взема предвид и студентското мнение, определено чрез анонимно анкетиране. Оценка се обявяват публично (на сайта на факултета), ако са по-високи от добър 3.50. Ако оценката е по-ниска, деканското ръководство провежда разговор с преподавателя, като може да предложи дисциплинарна санкция. Към настоящия момент няма преподаватели от ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“, оценени с оценка под Добър 3.50. През годините академичният състав се променя.

N5.1.3. Средногодишен относителен дял (в проценти) преподаватели на ОТД, заели нова академична длъжност и/или придобили научна степен за периода (спрямо общия им брой) – **18,75%**.

N5.1.4. Средногодишен относителен дял (в проценти) на преподаватели на ОТД, участвали в изходящи мобилности в чуждестранни институции с продължителност от 1 седмица до 1 месец (спрямо общия им брой) – **32,94%**.

N5.1.5. Средногодишен относителен дял (в проценти) на преподаватели на ОТД, били гост-преподаватели и/или изследователи за повече от 1 месец в чуждестранни институции (спрямо общия им брой) – **0%**.

N5.1.6. Средногодишен брой чуждестранни гост-преподаватели, водили поне 1 задължителна и/или избираема дисциплина в ПН/СРП – **0**.

Q5.1.3. Процедурите за заемане на академични длъжности се провеждат съгласно ЗВО – чл. 78, ал. 3 (вкл. със спазване на нормативно определените срокове и изисквания, съпровождаване с необходимата документация, осигурен публичен достъп)

Процедурите за заемане на академични длъжности (в т.ч. за подбора на преподаватели за ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ се провеждат съгласно ЗВО – чл. 78, ал. 3, Правилника за неговото приложение, Закона за развитие на академичния състав в Република България и въз основа на университетските Вътрешни правила за развитие на академичния състав. Стриктно се спазват нормативно определените срокове и изисквания. Осигурява се необходимата документация и публичен достъп до нея. Конкурсите за заемане на академични длъжности се публикуват в Държавен вестник, след което се оповестяват на сайта на университета в раздел „Актуални конкурси“. През м. юли 2024 г. приключва успешно обявеният конкурс за хабилитирано лице по ПН1.1.- с Протокол №12 от заседание на 01 юли 2024 г. Факултетният съвет на Факултета по педагогика, по предложение на научното жури, избира гл. ас. д-р Мирослав Терзийски на академичната длъжност „доцент“ по ПН 1.1 Теория и управление на образованието, област на висше образование 1. Педагогически науки, с което се завишава процента на новохабилитираните преподаватели в МП.

Критерий 5.2. Научноизследователската и художественотворческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея

Q5.2.1. Научноизследователската и художественотворческата дейност и постижения в областта на ПН/СРП на академичния състав, участващ в обучението, са сравними с резултатите на други български и/или чуждестранни ВУ

В ЮЗУ „Неофит Рилски“ действа система за насърчаване на академичната мобилност, в рамките на европейските програми и двустранното сътрудничество. Системата има две равнища на организиране - университетско и факултетско. На университетското равнище чрез отдел „Международни образователни програми и сътрудничество“ се координира цялостната организация на студентската, докторантската и преподавателската мобилности, както и мобилността на служители. Информацията се качва на сайта на университета.

На равнище факултет специална комисия работи с кандидатите за мобилности и разпределя одобрените в съответните институции. ВУ и в частност Факултетът по педагогика, имат сключени договори за мобилност на студенти, преподаватели и служители по програма „Еразъм+“ с университети в Австрия, Белгия, Гърция, Италия, Румъния, Северна Македония, Сърбия, Турция, Франция. За разлика от другите специалности на факултета, академичната мобилност по Еразъм+. Студентите от двусеместриалната магистърска програма „Образователен мениджмънт“ по-трудно осъществяват мобилности по обективни причини – кратък период на обучение и непрекъсната служебна заетост на обучаваните. Ето защо ръководството на факултета е съдействало през отчетния период за организирането за кратки студентски пътувания извън програмата „Еразъм+“ - в Гърция, Северна Македония, Сърбия.

За периода 2018г. – 2023 г. преподавателите от катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ и от МП „Образователен мениджмънт“ вземат участие в общо 31 различни научни форуми.

Таблица 1. Научноизследователската и художественотворческата дейност на академичния състав: количествени индикатори

N5.2.1. Средногодишен брой защитили докторанти на един хабилитиран преподавател в ПН/СРП.	1
N5.2.2. Средногодишен относителен дял на преподавателите от ПН/СРП, ръководили научни или научно-приложни международни проекти (спрямо общия брой преподаватели) (1 проект за периода се брои веднъж).	0
N5.2.3. Средногодишен относителен дял на преподавателите от ПН/СРП, участвали в научни или научно-приложни международни проекти (спрямо общия брой преподаватели) (1 проект за периода се брои веднъж).	29,41%
N5.2.4. Средногодишен относителен дял на преподавателите от ПН/СРП, ръководили научни или научно-приложни национални проекти към ФНИ (МОН) и др. (спрямо общия брой преподаватели) (1 проект за периода се брои веднъж).	2,94%
N5.2.5. Средногодишен относителен дял на преподавателите от ПН/СРП (спрямо общия брой преподаватели), участвали в научни или научно-приложни национални проекти към ФНИ (МОН) и др. (1 проект за периода се брои веднъж).	82,35%
N5.2.6. Относителен дял (в проценти) на преподавателите с патенти, полезни модели, изобретения и технологии (спрямо общия брой за периода). – допълнителен специфичен индикатор.	0
А. Научна дейност – резултати на един преподавател (публикационна и творческа активност). Под публикации в т. от 5.2.7. до 5.2.10 се имат предвид студии, статии в списания и глави от книга:	
N5.2.7. Средногодишен брой публикации на преподавател в индексирани издания – WoS, Scopus	0,65
N5.2.8. Средногодишен брой публикации на преподавател в издания, индексирани и реферирани в специфични за ПН/СРП бази данни.	1

N 5.2.9. Средногодишен брой публикации на преподавател в издания от националния референтен списък.	0,06
N5.2.10. Средногодишен брой публикации на преподавател в нереферирани издания.	0,88
N5.2.11. Средногодишен брой рецензирани монографии на преподавател.	0,21
N5.2.12. Средногодишен брой публикувани учебници за университет или за училищната мрежа, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател	0,06
N5.2.13. Относителен дял на преподавателите с награди и отличия за академични, творчески и спортни изяви в ПН/СРП7(в проценти спрямо общия брой).	0%
N5.2.14. Среден индекс за цитиране на преподавател от ПН/СРП	10
N5.2.15. Средногодишен брой организирани от ПН/СРП научни конференции/форуми, школи, вкл. с участие на студенти (спрямо общия брой на специалностите в текущата учебна година)	1

Според Вътрешните правила студенти и докторантите също могат активно да участват в проектна дейност (заедно с преподавателите), както и в организацията и провеждането на научни сесии, кръгли маси, научни конференции. В документацията по акредитацията **няма** информация за участие на студентите от ПН 1.1. Теория и управление на образованието в научни проекти.

Q5.2.2. ПН/СРП стимулира научноизследователските и творческите дейности на преподавателите, като подкрепя представянето и популяризирането на техните резултати

ВУ подкрепя изцяло научноизследователската дейност, което позволява на преподавателския състав на ФП и катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ да поддържат добро равнище на публикационна активност. През акредитирания период преподавателите от катедрата имат общо **110** броя публикации - средно по **11** публикации на преподавател. Средният коефициент публикации на член на катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ е **1,5**, а за екипа, преподаващ в магистърската програма - **2,17**. Общият брой публикации на **16-те** преподаватели (10 от катедрата и 6 от магистърската програма, които не са членове на катедрата) през отчетния период е **187 - средно по 11,69 публикации на 1 преподавател**. В екипа преподаватели на МП „Образователен мениджмънт“ участват и преподаватели от други катедри на ФП, както и преподаватели от Технически и Стопански факултет. Общият брой на представените от целия екип в магистърската програма „Образователен мениджмънт“ публикации е **163**.

Положителна тенденция е стремежът към публикации в издания с Импакт-фактор и в международни списания - общият брой публикациите на преподавателите от катедрата (вкл. тези от магистърската програма) е **33 броя - средно по 2,07 публикации на 1 преподавател**.

През 6-годишния период преподавателите от катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ и на екипа, преподаващ в магистърската програма „Образователен мениджмънт“ участват като експерти в редколегии и научни журита, бордове на списания, обучители в курсове на университетско ниво и др. Сред постиженията на екипа на ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ е участието в разработването на учебници и учебни помагала, предназначени за студенти, начални учители, експерти и други специалисти, които работят в сферата на училищното управление, предучилищното и началното училищно образование.

Q5.2.3. Прилагане на Европейската харта на изследователите и на Кодекса на поведение при подбор на изследователи и като резултат получаване на логото „HR Excellence in Research“ от Европейската Комисия

ЮЗУ има последователна политика за създаване и поддържане на подходяща работна среда, която да стимулира развитието на научноизследователската дейност и кариерното израстване на преподавателите, в хармония с принципите, заложиени в Европейската харта на изследователите и на Кодекса на поведение при подбор на изследователи. Действа университетски Етичен кодекс на академичния състав, както и други вътрешноинституционални документи, свързани с подбора на академичния състав, неговата квалификация и кариерно израстване. До момента ЮЗУ няма стартирала процедура за кандидатстване за получаване на логото (знака) „HR Excellence in Research” от Европейската Комисия, който се дава на институции, провеждащи европейската политика за изследователите, в съответствие със Стратегията за човешките ресурси в науката (HRS4R).

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 5:

Q5.1.1. Квалификацията на преподавателите от направление 1.1. Теория и управление на образованието съответства на спецификата на водените от тях задължителни дисциплини. ВУ и факултетът разполагат с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване на висококачествено обучение.

Q5.1.2. В ЮЗУ „Неофит Рилски” действа прозрачна системата за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите, с ясно дефинирани и измерими критерии. За акредитационния период няма преподаватели, допълнително стимулирани или санкционирани в резултат на оценка от атестирането.

Q5.1.3. Процедурите за заемане на академични длъжности се провеждат съгласно националното законодателство и в съответствие с нормативно определените срокове и изисквания. Конкурсите са съобразени и с вътрешната нормативна база. Налице е необходимата документация и е осигурен публичен достъп до нея.

Q5.2.1. Най-общо обемът и резултатите от научноизследователската дейност на академичния състав, участващ в обучението на студентите от ПН 1.1. Теория и управление на образованието са съпоставими с резултатите на колегите им от други български и чуждестранни висши училища.

Q5.2.2. На университетско и факултетско ниво се стимулира научноизследователската дейност на преподавателите и студентите, участието им в научни форуми и проекти и се подкрепя публикуването и популяризирането на техните научни резултати.

Q5.2.3. ЮЗУ „Неофит Рилски” създава подходяща работна среда в хармония с принципите, заложиени в Европейската харта на изследователите и на Кодекса на поведение при подбор на изследователи, както и с приетите вътрешноинституционални документи и университетски Етичен кодекс на академичния състав, свързани с подбора на академичния състав, неговата научноизследователска дейност и кариерно израстване. До момента няма стартирала процедура за кандидатстване на университета за получаване на логото (знака) „HR Excellence in Research” от Европейската Комисия.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 6.1. Материалнотехническа и информационна осигуреност на обучението

Q6.1.1. Материално-техническата³ и информационната база на ПН/СРП е достатъчна и адекватна за постигане на високо качество на обучението и е сравнима в качествено отношение с предоставяни от други български ВУ или научни организации

ЮЗУ „Неофит Рилски” разполага със съвременна и непрекъснато обогатяваща се материално-техническа и информационна база, необходима за качествено обучение на студентите, в частност на студентите от ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“.

³ Вкл. базата, необходима за практически занятия, провеждане на експерименти, научно-изследователска дейност на обучавани и преподаватели, и др.

Факултетът разполага с достатъчно, съвременно оборудвани лекционни, семинарни зали и кабинети за учебните занятия за различни по големина потоци от студенти, като определената площ е според стандартите. Учебният процес се води в три големи аудиторни зали и 13 стандартни, оборудвани със стационарни мултимедийни проектори и компютри. Компютърните зали отговарят и на изискванията за дистанционно обучение. За целите на обучението на магистрите от програма „Образователен мениджмънт“ също се използват компютрите, мултимедията и други технически средства на Центъра за социални и информационни технологии в образованието. ЮЗУ „Неофит Рилски“ поддържа богата съвременна библиотека, разположена на 3 етажа, на обща площ от 1950 кв. м. Разполага с 4 просторни читални с 209 читателски и 48 компютъризирани работни места. Фондът на Университетската библиотека се комплектува в съответствие с образователната политика и стратегия за развитие на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Към момента библиотеката предлага **195 393** заглавия, специализирана и учебна литература на хартиен носител и в електронен формат за ПН 1.1. От 2007 г. чрез софтуера „Автоматизирана библиотека“ с разработен електронен каталог, публикуван и on-line е автоматизирана работата на библиотеката. На територията на университета е осигурен безжичен интернет за преподаватели и студенти. За целите на управлението и провеждането на дистанционната форма на обучение е създадена пълна и съвременна информационна инфраструктура. Прилагат се стандарти и добри практики (за проектиране, генериране и разпространение на учебно съдържание, е-материали и е-курсове), подходящи за провеждане на ДФО. Фактът, че ВУ поддържа добре организирана ДФО още от 2013г. го отличава от много други ВУ в България.

Q6.1.2. Провежда се политика на дигитализация на учебните ресурси и на обучението в ПН/СРП като цяло, на база набор от стандарти за електронни (вкл. и уеб базирани) курсове, дейности, форми за комуникация и др.

Политиката на дигитализация на учебните ресурси и на обучението в професионалното направление като цяло, е на база използване на лицензиран софтуер за обучение, оценяване, комуникация и др. С помощта на дейности и ресурси, осигурени по Проект BG051PO001-4.3.04-0063 „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на ЮЗУ „Н. Рилски“ (финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и съфинансиран от Европейски социален фонд на ЕС) е осигурено използването на съвременната платформа за дистанционно обучение BLACKBOARD. По времето на пандемията от Ковид-19, обучението по всички учебни курсове във Факултета по педагогика се реализира чрез платформата. Всички студенти от ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ имат електронен достъп до всички изучавани дисциплини, както и до нормативните документи, които ги регламентират.

Освен книжен фонд, Университетската библиотека предлага на студентите от ПН „Теория и управление на образованието“ свободен достъп до 6 пълнотекстови електронни информационни ресурси (бази данни): C.E.E.O.L., EBSCO - EbscoHost Academic Search, ISI WEB OF KNOWLEDGE, Web of Science, JSTORE, SCIENCE DIRECT, SCOPUS. От 2017 г. читателите използват две нови бази от данни – ACADEMIC SEARCH ULTIMATE и BUSINESS SOURCE ULTIMATE, а от 2021 г. - и още две CENTRAL and EASTERN ACADEMIC LIBRARY and OPEN DISSERTATIONS.

Относителният дял (в проценти) на задължителните и избираемите дисциплини, осигурени с учебни пособия и ресурси, до които е осигурен електронен достъп за студентите и оторизирани потребители е 80%. Пълноценното обучение на студентите от ОКС „магистър“ на професионалното направление, специалност „Образователен мениджмънт“, е осигурено с учебни пособия по отделните дисциплини и научни публикации на преподавателския състав от Факултета по педагогика. През отчетния период общият брой на публикациите на преподавателите от катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ е 110.

Основните теми по профилиращите дисциплини на магистърската програма (за дистанционната форма на обучение) са разработени в **учебното помагало** „Образователен

мениджмънт. Дистанционно обучение.“ – Първа част и Втора част. По останалите теми са разработени материали, качени на BLACKBOARD-платформата.

Q6.1.3. Преподавателите от ПН/СРП разполагат с достатъчно площ за осигуряване на своята самостоятелна работа, комуникационни и консултации дейности

Факултетът по педагогика и Катедра „Управление на образованието и специална педагогика осигуряват добри условия за работа на преподавателите. Те разполагат с достатъчно площ – общо 137,46 кв. м. - за своята самостоятелна работа, комуникационна и консултационна дейности. Всички преподаватели на ОТД са осигурени с компютъризирано работно място, като разполагат със служебен настолен компютър и таблет, а повечето от тях – и със собствен лаптоп. За самостоятелна работа и консултации са осигурени средно **22,91** кв.м. площ на 1 преподавател на ОТД.

Q6.1.4. Провежда се политика за осигуряване на достъпна архитектурна среда, както и на достатъчен набор от учебни ресурси и материали в ПН/СРП, подходящи за лица със СОП и от уязвими групи

ЮЗУ „Неофит Рилски“ провежда политика за осигуряване на достъпна архитектурна среда, както и на учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП и членове на уязвими групи. За студентите със СОП е осигурен достъп до всички сгради на университета чрез съоръжения тип „рампа“. Осигурен е и автомобилен достъп до централните входи на сградите, респективно и до асансьорите.

Q6.1.5. На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база

Всички студенти от направлението имат достъп до спортната база на Университета. ВУ разполага с открита и покрита спортна база с необходимите помещения за студенти и преподаватели. Налице са отлични условия за занимания на спортуващите, добра инфраструктура и охрана. Покритата база е с обща площ 476 м. - 2 спортни зали за фитнес и тенис на маса с обща площ 400 кв.м. и 2 зали с обща площ 540 кв.м. Има спортен комплекс със спортна зала (от 1500 кв. м. площ) с 384 места за сядане, спортна зала тип балон с капацитет от 750 места, комбинирано игрално поле за баскетбол, волейбол, хандбал и тенис и сауна. Всички студенти имат достъп до цялата спортната база и всички съоръжения. Поддържа се общезитие за всички студенти на ВУ.

Q6.1.6. Институцията е осигурила лицензиран специализиран софтуер, ползван в обучението, научноизследователските и административните дейности в ПН/СРП

ВУ осигурява специализиран лицензиран софтуер за обучение и библиотечно обслужване. Системите за асинхронно обучение са две – Moodle и Blackboard, а общата система за синхронно обучение е BigBlueButton. Допускането и до трите системи е чрез изпращане на уникален Интернет адрес до студентите от преподавателя по съответната дисциплина и спазване на правилата за информационна защита. Преподавателите са обучени за ползване на електронните системи и софтуера за търсене на плагиатство.

Софтуерната и хардуерна инфраструктура е изцяло на територията на университета. Това дава възможност при нужда да се осъществява дистанционно обучение по повечето специалности. За целите на административното обслужване на докторанти действа специализиран отдел „Академично и научно развитие“. Няма данни за административното обслужване на студентите да се ползва специализиран софтуер извън продуктите на Майкрософт от ниво Microsoft 365 A3.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 6:

Q6.1.1. ЮЗУ „Н. Рилски“ разполага със съвременна и непрекъснато обогатяваща се материално-техническа и информационна база, осигуряваща качествено обучение на студентите от ПН 1.1. Теория и управление на образованието. Същата е сравнима в качествено отношение с базите на други висши училища.

Q6.1.2. На университетско и факултетно ниво се провежда политика на дигитализация на учебните ресурси, в т.ч. за професионалното направление, на база използване на лицензиран софтуер за обучение, оценяване, форми за комуникация и др. Създадена е информационна инфраструктура и интегрирана система за управление и провеждане на дистанционна форма на обучение.

Q6.1.3. Преподавателите от професионалното направление разполагат с площ, достатъчна за тяхната самостоятелна преподавателска и изследователска работа, комуникационна и консултация дейности.

Q6.1.4. Университетът провежда политика за осигуряване на достъпна архитектурна среда, учебни ресурси и материали, подходящи за студенти от уязвими групи (в т.ч. лица със СОП).

Q6.1.5. Всички студенти от НП 1.1. Теория и управление на образованието имат достъп до модерната спортна база на университета.

Q6.1.6. ЮЗУ „Неофит Рилски“ използва утвърдени софтуерни платформи за провеждане на синхронно и асинхронно електронно-базирано обучение, както и за библиотечното и административното обслужване.

За дистанционната форма на обучение:

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската дейност в ДФОС

В ЮЗУ за целите на управлението и провеждането на дистанционната форма на обучение е създадена информационна инфраструктура, необходима за учебно-преподавателската дейност. Тя отговаря на съвременните изисквания за интерфейс, достъпност и реактивност според Наредбата за дистанционно обучение и позволява провеждане на обучение на трето и/или четвърто технологично равнище. За студентите и преподавателите са осигурени технически и комуникационни средства. На тяхно разположение са редица „инструменти“ (за он-лайн експертна помощ, за визуализация на елементи на процеса – учебни пътища, резултати и постижения на обучаваните, за съвместна работа и комуникация и др.). Прилагат се стандарти и добри практики (за проектиране, генериране и разпространение на учебно съдържание, е-материали и е-курсове), подходящи за провеждане на ДФО.

Дирекция „Информационни технологии“ на ЮЗУ осигурява и поддържа система за отдалечено идентифициране на потребителите на университетската безжична мрежа. Всеки преподавател, служител, студент или докторант - потребител на услугата - получава съответната регистрация, в съответствие с Общите правила за управление на потребителските сметки (акаунтинг).

Основна роля за осигуряване на дистанционното обучение в ЮЗУ „Неофит Рилски“ играе Центърът за дистанционно обучение (ЦДО), създаден с решение на Академичния съвет (Протокол № 16/27.03.2013 г.) Предметът на дейност на Центъра е организационното, технологичното, техническото и методическото осигуряване на ДФО. Това включва поддържане на: обучение чрез интернет-базирана технология; бази данни с учебни и методически материали; интернет-страница на ЦДО, както и техническо осигуряване на дистанционното обучение с компютри, мрежи, връзки, софтуер и др.

Осигурено е достатъчно (за постигане от студентите на обявените цели на ДФОС) количество и качество на виртуални учебни ресурси и дейности, които отразяват съвременни знания и практики, анализират се редовно от експерти и ползват добри практики за ДО. Основните теми по профилиращите дисциплини на МП (за дистанционната форма на обучение) са разработени в учебното помагало „Образователен мениджмънт. Дистанционно обучение.“ - Първа и Втора част. По останалите теми са разработени материали, качени на ел-платформата Blackboard. По този начин относителният дял на учебното съдържание, представено с учебни ресурси за провеждане на ДО е 100%. Учебният план и учебните

програми на ДФОС са актуални и равнопоставени на редовната форма на обучение, като задължителните и не по-малко от 50 на сто от избираемите дисциплини са достъпни в платформа за дистанционно обучение по Наредбата за ДО под формата на електронни курсове, дейности и ресурси, които адекватно моделират учебния процес и учебното съдържание.

Важен елемент на материалната база за обучение и научноизследователска работа е специализираният лицензиран софтуер за обучение и библиотечното обслужване. Системите за асинхронно обучение са две – Moodle и Blackboard. Достъпът до тях се извършва при спазване на съответните условия за сигурност на личните данни. Влизането в университетската обща система за синхронно обучение – BigBlueButton става чрез изпращане на уникален Интернет адрес до студентите от преподавателя по съответната дисциплина. Другите комуникационни канали (електронна поща, лични съобщения, форум, чат, виртуални учебни зали) осигуряват възможност за постоянна синхронна и асинхронна връзка „преподавател – студент“, „студент – студент“, „студент – член на екипа, администриращ обучението в дистанционна форма на обучение“.

Учебният план и учебните програми на ДФОС са актуални и равнопоставени на редовната форма на обучение, като задължителните и не по-малко от 50 на сто от избираемите дисциплини са достъпни в платформа за дистанционно обучение по чл. 4, ал. 5, т. 9 на Наредбата за ДО под формата на електронни курсове, дейности и ресурси, които адекватно моделират учебния процес и учебното съдържание по учебен план;

Резултати от проверката по критерий 6.1:

1. ЮЗУ разполага с финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската дейност в ДФОС. Има налични доказателства, че степента на информационно и технологично осигуряване на средата за осъществяване на дистанционна форма на обучение във ВУ отговаря на трето и/или четвърто равнище.

2. Осигурено е достатъчно (за постигане от студентите на обявените цели на ДФОС) количество и качество на виртуални учебни ресурси и дейности за ДО, вкл. е разработено и учебното помагало „Образователен мениджмънт. Дистанционно обучение.“ - Първа и Втора част, което е единствено по рода си.

3. ДФО е актуална и равнопоставена на РФО и ЗФО по учебен план и учебни програми.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите

Q7.1.1. В ПН/СРП се осъществява периодичен мониторинг на информация за пазара на труда и на конкурентната среда, както и на мнения на работодатели относно професионалната подготовка на обучаваните, с цел обосновани промени и подобрения на обучението

Университетският център за кариерно развитие при ЮЗУ осъществява периодичен мониторинг на потребностите на пазара на труда. Чрез ежегодни анкетни проучвания на търсенето на кадри на пазара на труда и анализ за реализацията на завършилите МП, се формира информационен пакет от база данни, които се съхраняват в Кариерния център. Проучване на 63 студенти-магистри, випускници на МП „Образователен мениджмънт“ показва, че 63,49% от тях работят като учители, 19,04% - като директори или заместник-директори на детски градини и училища и само 8% не работят в сферата на образованието. Процесът на мониторинга е постоянен и на сайта на Кариерния център могат да се видят и други варианти на анкетни карти за обратна информация (на български и английски език).

Q7.1.2. В ПН/СРП се използват съвременни ИКТ системи (напр.: е-студент, е-преподавател, е-администратор, е-библиотека и др.) и средства за цялостно осигуряване на управлението, образователния процес и административно обслужване

Електронни софтуерни платформи и съвременни ИКТ системи се използват за целите на информирането на всички заинтересовани от обучението в ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“, както и за провеждането на синхронно и асинхронно електронно-базирано обучение, за библиотечното и административно обслужване, за управленческите функции на ВУ. Специално за ДФО в магистърската програма се използват различни дигитални средства и ресурси – дигиталната платформа - системата BLACKBOARD (Blackboard Learn), BigBluebutton и др.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 7:

Q7.1.1 В ЮЗУ и ФП има изградена система с необходимите звена за периодично събиране и съхраняване на данни за професионалната реализация на завършилите студенти. Провеждат се ежегодни проучвания на пазара на образователни услуги, проследява се системно мнението на студенти и работодатели относно ефективността на обучението на студентите в ПН 1.1. „Теория и управление на образованието“ (в контекста на потребностите на пазара на труда – сферата на образованието).

Q7.1.2. ВУ и ФП използват съвременни информационни технологии и софтуерни продукти в процесите на управлението, образователната дейност и административното обслужване на студентите, в т.ч. на процеса на обучение в ПН 1.1. Теория и управление на образованието (като системите е -студент, е-преподавател, е-администратор, е-библиотека и др.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението ПН/СРП

Q8.1.1. ПН/СРП използва специализирани страници в социални мрежи за динамични контакти със заинтересовани страни

В пакета с документацията, съпътстваща процеса на акредитация, **липсва информация** за ползването на специализирани страници в социалните мрежи за информация и динамични контакти със заинтересовани страни“ с изключение на публикувания от 2007г. до днес в YouTube видео-филм „Специалност Педагогика и Образователен мениджмънт“, който популяризира обучението във Факултета по педагогика на ЮЗУ „Неофит Рилски“. ВУ и ФП предоставят своите сайтове за популяризиране на информацията за възможностите на обучението в МП “Образователен мениджмънт“, както и пълния информационен пакет с документацията за програмата. Контактите със заинтересованите страни са предимно чрез секцията „Прием“, в която кандидат-студентите могат да се намерят подробна информация за условията и процедурата по приема на български и чуждестранни студенти и процеса на обучение, стаж, мобилности, участия в проекти, практики и др. Достъпна е и информационна система „Електронни услуги“ за студентите. С препратка към сайта на факултета може да се намери и *информация за преподавателите*, реализиращи обучението на студентите, както и за потребителите на кадри.

N8.1.1. Средногодишен брой организирани от институцията и осъществени публични събития за популяризиране на обучението, постиженията и изискванията, свързани с ПН/СРП, вкл. дни на отворените врати (съвместно с държавни, частни и професионални организации, с участие на специалисти и потребители) – 1,17.

N8.1.2. Средногодишен брой организирани от институцията и осъществени публични събития за представяне на научна продукция и творчески изяви на преподаватели и обучавани – 1,33.

Q8.1.2. Поддържа се актуална информация за специалностите и дейностите в ПН/СРП, базирана на единен електронен портал с достъп до учебна документация, е-курсове, е-дейности и е-материали, минали и предстоящи събития, възможности за участие в мобилности и научна дейност, резултати и постижения, възможностите за професионална реализация и др.

ЮЗУ „Н. Рилски“ поддържа единен електронен портал с актуална информация за университетските специалности и дейности, в това число за ПН 1.1. Теория и управление на образованието. Порталът дава достъп до учебна документация, е-курсове, е-дейности и е-материали, минали и предстоящи събития, възможности за участие в мобилности и научна дейност, резултати и постижения, възможности за професионална реализация и др. На сайта на факултета по педагогика (<https://fped.swu.bg/bg/aboutbg/misbg>) може да се види разностранна информация за мисията на факултета и катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ и за преподавателския ѝ състав, както и координати за електронна кореспонденция.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 8:

Q8.1.1. ВУ и ФП използват разнообразни форми за информироване на обществеността относно ПП 1.1. „Теория и управление на образованието“ и съответно – за МП „Образователен мениджмънт“. Липсва информация за използвани специализирани страници в социалните медии за популяризиране на направлението и МП „Образователен мениджмънт“, с изключение на динамичен видеофилм в портала YouTube .

Q8.1.2. ЮЗУ „Неофит Рилски“ използва единен портал (сайта на университета) за оповестяване на различна информация и достъп до е-курсове, е-дейности, е-управление, е-административни услуги, за текуща информация за студенти, преподаватели и потребители на кадри.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението

Q9.1.1. ВУ е създадо организация за ползване на методи и средства за прогнози и анализи

На университетско ниво в ЮЗУ „Неофит Рилски“ е създадена организация за използване на методи и средства за прогнози и анализи. Процедурата за управление, осигуряване и поддържане на качеството на образованието регламентира правата и отговорностите на различни равнища за оценяване на качеството, определен брой критерии за оценяването на специалност/образователна програма/обучението в конкретно професионално направление, учебен курс, преподавател (съответно 10, 6 и 4 критерия), както и тяхната тежест в крайната оценка. Изпълнението на критериите определя различните степени на удовлетвореност (оценката) от постигнатите резултати на съответно: *Много добра, Добра, Задоволителна, Незадоволителна*. Извършват се четири вида оценяване: планово, извънредно, цялостно, частично. Цялата документация по мониторинга (оценяването) се съхранява за срок от 5 години при „Началника на отдел „Оценяване и поддържане на качеството“ и заместник-декана, отговорник по качеството във факултета.

Q9.1.2. Създадени са организация и стандарти за мониторинг на учебната документация (вкл. на съпровождащите електронни учебни курсове, дейности и ресурси), специфична за съответната форма на обучение.

Процедури и стандарти за мониторинг на учебната документация, специфична за съответната форма *на* обучение (вкл. за дистанционните учебни курсове, дейности и ресурси)

регламентират различните разновидности оценяване – на специалност, учебен курс, преподавател. *Оценяването на специалност* става по 10 критерии, *учебните курсове* (програмите по дисциплините) се оценяват по 6 критерии, оценяването на работата на *преподавателите* - по 4 критерии. Всички критерии са ясно разписани в процедурата и имат различна тежест при формирането на крайната оценка. За изследвания 6-годишен период са проведени **4** вътрешни одита (през 2018г., 2020г., 2021г., 2022г) – **средно 0,83** годишно. Всеки доклад за проведен одит се обсъжда във факултета, съответно за ПН 1.1. Теория и управление на образованието - в катедра „Педагогика“, по-късно (от 2020 г.) – в катедра „Управление на образованието и специална педагогика“. Разработва се карта за коригиращи действия, в съответствие с констатираните в доклада несъответствия, които се приемат от катедрата и се проследява тяхното изпълнение.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 9:

Q9.1.1. На университетско ниво е създадена съвременна организация и система за провеждане на вътрешни одити. Процедурата по мониторинга се реализира въз основа на конкретни критерии, по които се провежда оценяването на специалност, учебен курс, преподавател. Резултатите от изпълнението на критериите се отразяват в съответни степени на оценката на качеството на образование, които се анализират и дават предпоставка за правилни прогнози за обучението в МП.

Q9.1.2. Мониторингът на учебната документация се извършва под формата на четири вида оценяване: планово, извънредно, цялостно, частично. За целта са разработени необходимите стандарти (вкл. на съпровождащите електронни учебни курсове, дейности и ресурси). Резултатите се обсъждат периодично на катедрени и/или факултетни заседания, набелязват се коригиращите действия и се проследява тяхното изпълнение.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление

Q10.1.1. ПН/СРП предприема действия във връзка с резултати от самооценки и външни одити (спец. на НАОА), които водят до изпълнение на съответните препоръки и до подобряване на обучението като цяло

В ЮЗУ е разработена и се прилага Система за самооценяване и оценяване на качеството и ефективността на обучението и неговите аспекти. В тази връзка Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ изисква и получава от Катедра „Педагогика и управление на образованието“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ пакет документация с положителната рецензия на доц. д-р Албена Александрова за цялостната работа в обучението по МП „Образователен мениджмънт“. В рамките на самооценяването на качеството на обучение в ПН 1.1. Теория и управление на образованието е и работата по актуализирането на учебните планове и програми. За анализирания 6-годишен период, последната актуализация на учебната документация на магистърската програма „Образователен мениджмънт“ е приета на Катедрения съвет на катедра „Управление на образованието и специална педагогика“ на 20.06.2020 г. Програмните акредитации на НАОА са безспорна форма на външно оценяване. При последната програмна акредитация на професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (през 2018 г.) към ЮЗУ и съответно – към Факултета по педагогика са отправени 5 препоръки, като първите 4-ри се отнасят до вече закритата през 2019 г. бакалавърската програма „Управление на образованието и педагогика на интердисциплинарните комплекси“. В изпълнение на петата препоръка учебните планове на МП „Образователен мениджмънт“ (всички форми на обучение), са актуализирани и в тях е включена задължителна управленска практика

(преддипломна). Промените са утвърдени на заседания на Факултетния и Академичния съвети и влизат в сила от учебната 2020-2021 год. В документацията по акредитацията **няма** информация за проведени външни одити от сертифициращи организации за периода от 2018 до 2022 г., но е проведен специфичен външен одит на ВУ с всичките факултети от 10.05.2023 г. Сред проверените 9 факултета е и Факултетът по педагогика. Сертифициращата организация е ICR International Certification Registrar Ltd. Според доклада на английски език (Stage 2, Audit Report), системата (за качество) действа ефективно. Тя е „добре работеща система, с коректно и редовно водени записи“.

Според стандартизираната класация на Рейтинговата система на Висшите училища в България **средната оценка** на професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието за 6-годишния период е **48,50**. Тя е коефициент от база данни на Рейтинговата система на висшите училища в България.

Изводи на ПК относно изпълнение на Стандарт 10:

Q10.1.1. В ЮЗУ е разработена и се прилага Система за самооценяване и оценяване на качеството и ефективността на обучението. Учебните планове се актуализират периодично, последна актуализация – 2020 г. За шестгодишния период на акредитация е проведен един външен одит, който се отнася за ФП. Според доклада на английски език от сертифициращата организация системата по качеството на университета работи ефективно. По-конкретно: „Целите за 2022 г. са постигнати“. „Целите за 2023 г. са ясни, измерими и изпълними“. „Спазени са изискванията на стандарта“ (за качество). Има „добра система за обучение на преподавателите“ и „тя работи ефикасно“.

X Сийка Чавдарова - Костова

ПРОФ. ДПН СИЙКА ЧАВДАРОВА-КОСТОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПКПНСД

Подписано от: Siyka Georgieva Chavdarova-Kostova

IV. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Формуляр за първични данни на ПН 1.1. Теория и управление на образованието във ЮЗУ „Неофит Рилски“ със стойностите на количествените индикатори за ПН